

CHP'nin hatası ve faturası

MURAT YETKİN

Politika / 16/09/2010

Erdoğan'ı blöfle caydıracağını düşünen Baykal'ın hamlesiyle ülke AK Parti'nin güçlenip çıktığı referanduma gitti

Öncelikle okuyanların bir kısmına saçma gelecek şu saptamayı yapmam gerekiyor: 12 Eylül 2010 referandumunda yüzde 42 'hayır' oyu çıkması aslında 'hayır' cephesi açısından, özellikle de oradaki çoğunluğu oluşturan CHP seçmeni açısından bir hezimet değil, bir mucizedir.

Neden mi? Çünkü ülkeyi Başbakan Tayyip Erdoğan ve AK Parti hükümeti yönetmiyor olsaydı, bu halkoylamasında sandığa gidip 'hayır' veren CHP'li ve CHP dışındaki solcu seçmenin çoğu - muhtemelen yargıyla ilgili o iki madde dışında- bu değişikliklere 'evet' oyu verebilirdi. Ya da CHP'nin solunda kalan seçmenden belki BDP'nin boykotuna katılan, belki 'tak tak' geçersiz kampanyası açan çıkardı.

Ama CHP'li ve daha soldaki seçmenin çoğunu, Tayyip Erdoğan ve AK Parti iktidarına duydukları tepki ve endişe dışında, örneğin 12 Eylülcülerin yargılanması ihtimaline, evet ihtimaline ya da yetersiz de olsa sendikal hakların genişletilmesine ya da yargıda askeri alanın sivil alan lehine daraltılmasına hayır dedirtecek ikinci bir sebep olamazdı.

Bunu anlamak için aslında -şu günlerde Tarhan Erdem karşısında ikinci planda kalsa da- Adil Gür'ün dün Hürriyet'te yayımlanan anketin "Neden hayır dediniz?" sorusu cevaplarına bakmak yeterli. Yanıtlar arasında paketin içiyle ilgili pek bir şey yok. Yargıyla ilgili olan dahil önemli çoğunluk Erdoğan ve AK Parti iktidarına karşı olduğunu düşündüğü için 'hayır' demiş pakete.

Bir başka kanıt, iş başındayken Deniz Baykal'ın daha sonra Kemal Kılıçdaroğlu'nun Anayasa Mahkemesi ve Hâkimler Savcılar Yüksek Kurulu ile ilgili o iki madde dışında CHP'nin paketi onaylayacağı demeçleridir.

Peki CHP o zaman Meclis'teki görüşmelerde neden o iki madde dışındaki maddelerin oylamasına katılıp onaylamadı. Böylece belki de iş referanduma gitmeden çözülebilecek, o iki madde belki düşecek, referanduma gitse bile iş siyasi kutuplaşma değil, düşük gerilimli teknik bir tartışma boyutunda kalacaktı.

Ama zaten CHP'nin stratejik hatası bu değildi. Hatta, Erdoğan'a seçmen desteğinin AK Parti'den fazla olduğunu görAsıl hata daha önce yapılmıştı.

Köksal Toptan'ın teklifine ret

CHP, stratejik hatasını Kemal Kılıçdaroğlu değil, Deniz Baykal'ın liderliği altında yaptı.

Bu hata, dönemin Meclis Başkanı Köksal Toptan'ın 4 Eylül 2008'de Meclis'teki dört partiye yaptığı çağrıya red cevabı vermek oldu.

Hatırlayalım, Toptan, Türkiye Büyük Millet Meclisi geleneğinde yeri olan bir Uzlaşma Komisyonu teklif ediyordu.

Bu komisyonda her parti kendi oy ağırlığına temsil edilmeyecekti, yani AK Parti'nin nicelik ağırlığı olmayacaktı. AK Parti, CHP, MHP ve (o zamanki adıyla) DTP, ikiye üye verecekti.

Herhangi bir partinin komisyondaki tartışmada veto ettiği madde Genel Kurul'a indirilmeyecekti.

Dolayısıyla ortaya çıkan değişiklik paketi üzerinde Meclis'in tam mutabakatı sağlanmış olacaktı. Bu yöntem daha önce başarıyla uygulanmıştı.

Baykal, CHP lideri olarak bu öneriye yanıt dahi vermedi. Daha önce, 2002-2004 döneminde AK Parti ile uyum içinde AB reformlarına katkı vermiş, 2003'te rakibi Tayyip Erdoğan'ın milletvekili seçilmesi önündeki engeli anayasa değişikliği ile kaldırmayı kabul etmiş Baykal, anayasa değişikliklerinin Meclis'te uyum içinde gerçekleştirilmesine katkı vermedi.

Gerekçe şuydu: Anayasa Mahkemesi, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın AP Parti'yi kapatma talebini reddetmiş, ama 'laikliğe karşı suçlu' bulmuştu. Baykal'a göre CHP, laikliğe karşı suç işlemiş partiyle anayasa değiştiremezdi.

Baykal, Erdoğan'ın şansını denediğini ve bu defteri kapatacağını düşünmüş olabilir. Ama Erdoğan'ın blöf yapmadığı görüldü.

Erdoğan referandumu göze alarak sonuna dek kendi istediği değişikliklerde ısrar etti. Baykal, Toptan formülünü kabul etseydi, şimdi 12 Eylülcülerin yargılanması dahil pek çok maddesi gerilim, kutuplaşma olmadan yapılmış çoktan bitmiş olacaktı.

Faturayı ödemek Kılıçdaroğlu'na düştü. Elindeki tek silah o kaldığı için mecburiyetten 'Erdoğan karşıtlığı' çizgisini öne çıkardı. Orada da

Erdoğan'ın seçmen desteğinin AK Parti'den fazla olması olgusuyla karşılaştı. Buna CHP teşkilatının yıllardır içinde bulunduğu atalet ve yeni liderle uyumsuzluk sorunları eklendi.

Ama bu da taktik bir hata, hatta mecbur kalınmış bir hatadır. Asıl yanlış adım, Toptan uzlaşmasının reddidir. Yığınakta yapılan hata, CHP'ye cephede savaş kaybettirmiş görünmektedir.